

# SPIS TREŚCI

DARIUSZ DOLIŃSKI	
Wprowadzenie	7

## Część 1 POGRANICZE TERYTORIALNO-KULTUROWE

KRYSTYNA DZIUBACKA	
Pogranicze jako obszar doświadczeń generowanych zmianą funkcji granicy. Wybrane aspekty życia społecznego na polsko-niemieckim pograniczu	11
MIECZYŚLAW K. LENIARTEK	
Współpraca transgraniczna a nowe „nie-miejsca” na obszarze pogranicza	31
JUSTYNA PILARSKA	
Pogranicze kulturowe i jego aksjologiczne konteksty – casus bośniackiej tożsamości pogranicza	41

## Część 2 „BORDERLINE” FUNKCJONOWANIA SPOŁECZNEGO

ARKADIUSZ URBANEK	
Cudzoziemiec w więzieniu – na pograniczu obyczajów i tradycji	61
PIOTR KWIATKOWSKI	
Między konformizmem a dewiacją – pogranicza w świetle niektórych wątków kryminologii	77
BARBARA JEZERSKA	
Instytucje resocjalizacyjne dla nieletnich. Między funkcjonowaniem modelowym a rzeczywistym	93

### **Część 3 MARGINALIZACJA VERSUS NORMALIZACJA**

**ANNA MATKOWSKA**

Możliwość dialogu z Innym na pograniczu. Rozważania o próbach spotkania z Innym (z niepełnosprawnością) w przestrzeni społecznej 103

**BEATA CYTOWSKA**

Proces socjalizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną – między przymusem a przyzwoleniem 115

**AGNIESZKA DRZAZGA**

Społeczny wymiar niepełnosprawności osób z mózgowym porażeniem dziecięcym (mpdz) – życie na granicy społeczeństwa 135

**AGNIESZKA JĘDRZEJOWSKA**

Taki sam/sama czy inny/inna – kształtowanie się tożsamości dzieci z zespołem Downa w przedszkolnej grupie rówieśniczej 149

**JOANNA GŁADYSZEWSKA-CYLULKO**

Na pograniczu widzenia. Osoby słabowidzące we współczesnym świecie 161

### **Część 4 NA GRANICY LUDZKIEJ EGZYSTENCJI**

**ILONA ZAKOWICZ**

Starość w optyce młodości. Sposoby percypowania i obrazowania starości w „jędrej popkulturze” 179

**MAŁGORZATA SYNOWIEC-PIŁAT**

Na pograniczu życia i śmierci. Rzec o postawach wobec chorób nowotworowych 189

**BEATA CYTOWSKA, KRYSZYNA DZIUBACKA**

Człowiek na społeczno-kulturowych pograniczach współczesnego świata – refleksje końcowe 201

Bibliografia 209

Spis tabel, wykresów, zdjęć 229